

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/5/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315207191
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8315207191.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Koval'ovej v spore žalobcu CRIF - Slovak Credit Bureau, s.r.o., so sídlom Mlynské nivy 14, 821 09 Bratislava, IČO: 35 886 013, právne zastúpený Advokátska kancelária KUHAJDA, s.r.o., so sídlom Karadžičova ulica 47, 811 07 Bratislava, IČO: 47 232 773, proti žalovanému M. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. hrdinov XXX/X, XXX XX M., o zaplatenie 486,56 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 12C 243/2015-55 zo dňa 20. septembra 2016, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a.

Žalobca n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„Súd žalobu z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 48, § 107 odsek 1, § 451, § 457, § 458 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“); § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“).

3. Vychádzal zo zistenia, že medzi právnym predchodcom žalobcu (spoločnosť Telefónica Slovakia, s.r.o.) a žalovaným bola dňa 24.06.2013 (pozn. odvolacieho súdu - správny je deň 01.03.2012) uzatvorená zmluva o pripojení, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytoval žalovanému telekomunikačné služby. Právny predchodca žalobcu za poskytnuté služby žalovanému vyfakturoval celkovú sumu vo výške 486,56 Eur. Mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu v dôsledku porušenia zmluvných podmienok zo strany žalovaného ku dňu 08.07.2012 odstúpil od zmluvy o pripojení. Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušila od začiatku a jeho následkom bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nakoľko sa vydanie bezdôvodného obohatenia premlčuje v dvojročnej premlčacej dobe, ktorá žalobcovi začala plynúť od 09.07.2012, t.j. deň nasledujúci po odstúpení od

zmluvy a uplynula dňa 09.07.2014 dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je premlčaná, nakoľko žalobca podal žalobu na súd až dňa 08.06.2015.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň navrhol konanie prerušiť do ukončenia konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky sp. zn. RVP 12672/2015 a do ukončenia tohto konania ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa neaplikoval. Má za to, že zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách je zákonom lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Odstúpenie od zmluvy v tomto prípade nemožno posudzovať ako inštitút odstúpenia od zmluvy podľa ustanovenia § 48 Občianskeho zákonníka, ale podľa ustanovenia § 44 odsek 8 písm. b/ zákona č. 351/2011 Z.z.. V zmysle ustanovenia § 44 odsek 12 zákona č. 351/2011 Z.z. odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane, ak nie je v odstúpení uvedený neskorší deň. V tomto konkrétnom prípade právny predchodca žalobcu uviedol neskorší deň odstúpenia od zmluvy a to ku dňu 08.07.2012, tým pádom premlčacia lehota začala plynúť dňa 09.07.2012 a žalobcovu právo by sa premlčalo dňa 09.07.2015. Má za to, že žalovaný nárok nie je premlčaný.

5. K odvolaniu žalobcu podal vyjadrenie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

7. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

8. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj k odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza nasledovné:

9. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 01.03.2012 bola medzi žalovaným a právnym predchodcom uzatvorená Zmluva o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý program služieb O2 Fér s platbou na faktúru. Žalovanému bola vyúčtovaná cena za poskytnuté služby nasledujúcimi faktúrami:

- Faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 209,78 Eur so splatnosťou do 16.04.2012
- Faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 169,44 Eur so splatnosťou do 14.05.2012
- Faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 117,34 Eur so splatnosťou do 11.06.2012
- Faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 10 Eur so splatnosťou do 16.07.2012

10. Právny predchodca žalobcu podaním označeným ako „Odstúpenie od zmluvy“ žalovanému oznámil, že ukončuje zmluvu o pripojení k službám vedených pod referenčným číslom XXXXXXXXXXXX odstúpením ku dňu 08.07.2012 a to v prípade, ak predmetnú dlžnú čiastku neuhradí najneskôr do 01.07.2012.

11. Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

12. Podľa ustanovenia § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa odseku 3, v pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

13. Podľa ustanovenia § 48 odsek 1 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa odseku 2, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

14. Podľa ustanovenia § 451 odsek 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa odseku 2, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

15. Podľa ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

16. Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

17. Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

18. Je nepochybné, že zmluva o poskytovaní verejných služieb uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 01.03.2012 je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

19. Z podaného odvolania vyplýva názor odvolateľa, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záveroch vyvodil nesprávne právne závery.

20. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkového stavu vyvodil správne právne závery.

21. Právna úprava odstúpenia od zmluvy je obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch a to v Občianskom zákonníku a v Obchodnom zákonníku. Zákon č. 351/2011 Z.z. o elektronickej komunikácii, na ktorý odkazuje odvolateľ, úpravu následkov odstúpenia od zmluvy neobsahuje. Podľa ustanovenia § 349 odsek 1 Obchodného zákonníka, odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany. Ustanovenie § 351 odsek 1 Obchodného zákonníka ďalej umožňuje, aby určité ustanovenia mohli podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu trvať aj po ukončení zmluvy. Na rozdiel od uvedeného, Občiansky zákonník s odstúpením od zmluvy v ustanovení § 48 odsek 2 v zásade spája jej zrušenie s účinkami od začiatku (ex tunc). Zákonná úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je teda pre žalovaných ako spotrebiteľov výhodnejšia. Napriek tomu, že ustanovenie § 48 odsek 2 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom zmluvy dohodnúť sa na inom zrušení zmluvy než od začiatku, pri spotrebiteľskom vzťahu je táto možnosť obmedzená ustanovením § 54 Občianskeho zákonníka. Dohoda presúvajúca moment zrušenia zmluvy by zhoršila postavenie žalovaného.

22. V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (odstúpenie od zmluvy, premlčanie) je dôvodné a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

23. Na základe uvedeného, ak by teda zmluva alebo všeobecné obchodné podmienky upravovali následky odstúpenia odlišne od občianskoprávnej úpravy, takéto dojednanie by bolo neplatné pre jeho rozpor s ustanovením § 54 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka nie je zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka, išlo by teda o neplatnosť absolútnu vyplývajúcu z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

24. Navyše, je to práve právny predchodca žalobcu ako dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu a rozhodol sa využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia.

25. Keďže dôsledkom odstúpenia od zmluvy podľa ustanovenia § 48 odsek 2 Občianskeho zákonníka bolo zrušenie zmluvy od začiatku, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol správne, že zo zrušenej zmluvy vzniklo žalobcovi právo domáhať sa iba vydania bezdôvodného obohatenia podľa zásad upravených v ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka. Pri zrušenej zmluve je každý účastník povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka).

26. Z listu právneho predchodcu žalobcu označeného ako „Odstúpenie od zmluvy“ zo dňa 08.06.2012 adresovaného žalovanému vyplýva, že právny predchodca ukončuje zmluvu o pripojení k službám vedených pod referenčným číslom XXXXXXXXXX odstúpením ku dňu 08.07.2012.

27. Odvolací súd po preštudovaní obsahu spisu, ako aj listu zo dňa 08.06.2012 dospel k záveru, že uvedeným listom právny predchodca žalobcu skutočne odstúpil od Zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Keďže dôsledkom odstúpenia od zmluvy podľa ustanovenia § 48 odsek 2 Občianskeho zákonníka bolo zrušenie zmluvy od začiatku, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol správne, že zo zrušenej zmluvy vzniklo žalobcovi právo domáhať sa iba vydania bezdôvodného obohatenia podľa zásad upravených v ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka. Pri zrušenej zmluve je každý účastník povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka).

28. Súd prvej inštancie teda uviedol správne, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca (resp. právny predchodca žalobcu) si právo na vydanie bezdôvodného obohatenia mohol uplatniť dňa 09.07.2012, premlčacia doba uplynula dňa 09.07.2014. Súd v zmysle ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. správne prihliadol na oslabenie nároku žalobcu (uplynutie premlčacej doby).

29. So zreteľom na uvedené odvolací súd v zmysle § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. napadnutý výrok rozsudku ako vecne správny potvrdil.

30. Vo vzťahu k návrhu žalobcu na prerušenie konania odvolací súd uvádza:

31. Konanie na Ústavnom súde SR, na ktoré žalobca poukazuje sa týka súladu ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom odvolací súd pochybnosť o súlade danej právnej normy s Ústavou SR nemá, ide o platné a účinné ustanovenie, ktoré je za splnenia podmienok stanovených v jeho hypotéze možné a zároveň nutné (viazanosť sudcu zákonom v zmysle čl. 144 odsek 1 Ústavy SR) pri rozhodovaní súdu vo veci samej aplikovať. Odvolací súd preto nevidí dôvod na prerušenie konania, a to ani podľa ustanovenia § 109 odsek 1 písm. b/ O.s.p., ani podľa § 109 odsek 2 písm. c/ O.s.p. ako to navrhuje odvolateľ.

32. Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

33. Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta ZP EÚ“) uznáva rovnaké hodnoty ako Ústava SR, oblasťou, v ktorej však poskytuje ochranu práv nad rámec Ústavy SR je práve oblasť spotrebiteľských právnych vzťahov. V tomto smere je potrebné poukázať na čl. 38 Charty ZP EÚ, podľa ktorého politiky štátov zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Vzhľadom na znenie čl. 7 Ústavy SR je Charta ZP EÚ vo svetle Lisabonskej zmluvy súčasťou právneho poriadku SR. Charta ZP EÚ tak Slovenskej republike ako členskému štátu EÚ uložila povinnosť zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov a odvolací súd má za to, že ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa patrí medzi právne normy, ktorými dochádza k naplneniu čl. 38 Charty ZP EÚ.

34. Povinnosť súdu prihliadať ex offo na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi sa na prvý pohľad môže javiť ako kontroverzná vo vzťahu k zásade rovnosti účastníkov konania. Nie je však možné konštatovať, že aplikáciou ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa reálne dochádza k narušeniu rovnosti účastníkov, pretože takáto právna úprava prispieva práve k docieleniu rovnosti účastníkov, ide o vyvažovanie postavenia spotrebiteľa a dodávateľa v konaní pred súdom, pretože spotrebiteľ je v porovnaní s dodávateľom v záväzkovom vzťahu založenom spotrebiteľskou zmluvou slabšou stranou. Je to práve dodávateľ, ktorý v rámci záväzkového vzťahu dominuje nad spotrebiteľom, súdu na rozhodnutie predkladá vec s oslabeným právom a spolieha sa na nízku osvetu spotrebiteľa.

35. Komisia pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich v odpovedi na žiadosť Krajského súdu v Prešove o spoluprácu v rámci konania 6Co/213/2015 zo dňa 23.03.2016 uviedla, že motiváciou prijatia ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa boli predovšetkým zásadné poznatky z aplikačnej praxe zameranej na cielené porušovanie práv spotrebiteľov využívaním súdneho procesu a nespôsobilosti spotrebiteľov brániť svoje práva. Zákonodarca sledoval aj vysoký záujem na ochrane spotrebiteľa (čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38 Charty základných práv európskej únie). Komisia má za to, že uvedené ustanovenie je plne v súlade s Ústavou SR a má ambíciu ochrániť práva spotrebiteľov pred ich porušením, pričom za najdôležitejší aspekt je potrebné považovať jeho prevenčnú funkciu (eliminovanie nápadu premlčaných vecí a nepriznávanie zlomyseľne uplatňovaných premlčaných pohľadávok).

36. Za daného stavu odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

37. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý by mal s poukazom na úspech v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ich náhradu nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).